

Základní škola, Klášterec nad Ohří, Školní 519, okres Chomutov	
ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY	
PREVENCE ŠIKANY	
Č.j.:	58 / 2010
Vypracoval:	Mgr. Iva Máchová, metodik prevence
Schválil:	Mgr. Miroslav Andrle, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne	31. srpna 2010
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	01. září 2010
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici. Směrnice je součástí organizačního řádu školy.

Cílem směrnice je upozornit na závažnost šikanování, poskytnout pedagogickým pracovníkům základní informace o jeho projevech a napomoci hledat řešení těchto specifických problémů.

Program proti šikanování

Dodatek Minimálního preventivního programu pro rok 2008-2009, zpracovaný v souladu s Metodickým pokynem ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j. 24 246/2008-6 a s ustanovením § 29 zákona č. 5651/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí a co nejdříve odhalit a účinně řešit šikanování.

Základem prevence šikanování a násilí je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky a mezi žáky a učiteli, a to zejména:

- podpora solidarity a tolerance
- podpora vědomí sounáležitosti
- vytváření podmínek pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy
- rozvoj spolupráce mezi dětmi a jejich vzájemného respektu

- rozvíjení jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Pedagogičtí pracovníci a jejich kompetence:

Výchovný poradce

Výchovný poradce úzce spolupracuje s metodikem prevence, v případě odhalení šikanování navrhuje opatření, svolání výchovné komise.

Metodik prevence

Metodik prevence spoluvytváří Program proti šikanování, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje se specializovanými institucemi a organizacemi, zejména s metodikem prevence v PPP. Předává informace týkající se diagnostiky a řešení šikany. Zajistí doplňování školní knihovny o literaturu z oblasti problematiky násilného chování a šikanování.

Vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linku bezpečí, apod.). Jedná se sociálním odborem. Konzultuje problémy s odbornými pracovišti – SPC,PPP.

Pedagogové

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Třídní učitelé provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, podílí se na odhalování šikany a vyšetřování počáteční šikany. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace. Pedagogičtí pracovníci vedou důsledně a systematicky žáky a studenty k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka.

Všichni pedagogičtí pracovníci by měli vnímat vztahy mezi žáky a atmosféru v třídních kolektivech, kde působí, jako nedílnou a velmi důležitou součást své práce. Důležité aktivity školy nelze spojovat jen s určitým vyučovacím předmětem nebo skupinou předmětů. Vztahy a chování pedagogických i nepedagogických pracovníků vůči sobě a vůči žákům ovlivňují chování žáků.

Ředitel školy

Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod.

Je odpovědný za systémové aktivity školy v oblasti prevence šikanování a násilí. Vychází přitom z komplexního pojetí preventivní strategie, která je ve smyslu *Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních* č. j. 20 006/2007-51 součástí Minimálního preventivního programu školy. Zajistí vzdělávání pracovníků (pedagogických i nepedagogických) v akreditovaných kurzech k problematice šikanování. Vzdělávání pedagogických pracovníků se řídí § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariéřním

systemu pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. Vzdělávání školního metodika prevence ve specializačním studiu se řídí § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Zajistí v souladu s pracovním řádem dohled pedagogických pracovníků nad žáky zejména ve škole před vyučováním, o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, podle potřeby při přecházení žáků mezi budovami školy, do zařízení školního stravování a do školní družiny. Především v prostorách, kde k šikanování již došlo nebo kde by k němu mohlo docházet.

Zajistí, aby žáci i pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s negativními důsledky šikanování, a to jak pro jeho oběti a pachatele, tak i pro celý třídní (školní) kolektiv. Za zvlášť nebezpečnou je třeba považovat tendenci podceňovat počáteční projevy šikanování.

Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

Projevy šikanování

Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu. Mezi základní formy šikany patří:

- Verbální šikana, přímá a nepřímá – psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií).
- Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).
- Smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

Za určitých okolností může šikanování přerůst až do forem skupinové trestné činnosti a v některých opravdu závažných případech nabýt i rysy organizovaného zločinu.

Stádia šikanování

První stadium: Zrod ostrakismu

Jde o mírné, převážně psychické formy násilí, kdy se okrajový člen skupiny necítí dobře. Je neoblíben a není uznáván. Ostatní ho více či méně odmítají, nebaví se s ním, pomlouvají ho, spřádají proti němu intriky, dělají na jeho účet „drobné“ legrácky apod. Tato situace je již zárodečnou podobou šikanování a obsahuje riziko dalšího negativního vývoje.

Druhé stadium: Fyzická agrese a přitvrzování manipulace

V zátěžových situacích, kdy ve skupině stoupá napětí, začnou ostrakizovaní žáci sloužit jako hromosvod. Spolužáci si na nich odreagovávají nepříjemné pocity

například z očekávané těžké písemné práce, z konfliktu s učitelem nebo prostě jen z toho, že chození do školy je obtěžuje. Manipulace se přitvrzuje a objevuje se zprvu ponejvíce subtilní fyzická agrese.

Třetí stadium (klíčový moment): Vytvoření jádra

Vytváří se skupina agresorů, úderné jádro. Tito šířitelé „viru“ začnou spolupracovat a systematicky, nikoliv již pouze náhodně, šikanovat nejvhodnější oběti. V počátku se stávají jejich obětmi ti, kteří jsou už osvědčeným objektem ostrakizování. Jde o žáky, kteří jsou v hierarchii nejnižší, tedy ti „slabí“.

Čtvrté stadium: Většina přijímá normy

Normy agresorů jsou přijaty většinou a stanou se nepsaným zákonem. V této době získává neformální tlak ke konformitě novou dynamiku a málokdo se mu dokáže postavit. U členů „virem“ přemožené skupiny dochází k vytvoření jakési alternativní identity, která je zcela poplatná vůdcům. I mírní a ukáznění žáci se začnou chovat krutě – aktivně se účastní týrání spolužáka a prožívají při tom uspokojení.

Páté stadium: Totalita neboli dokonalá šikana

Násilí jako normu přijímají všichni členové třídy. Šikanování se stává skupinovým programem. Obrazně řečeno nastává éra „vykořisťování“. Žáci jsou rozděleni na dvě sorty lidí, které jsem pro přehlednost označil jako „otrokáře“ a „otroky“. Jedni mají všechna práva, ti druzí nemají práva žádná.

(Stadia šikanování podle Michala Koláře, 1990, 1996, 1997, 2000 aj.)

Krizový plán

Kdy má třídní učitel nebo metodik prevence začít vyšetřovat?

- rodiče oznámí podezření na šikanování nebo žádají o vyšetření týrání jejich dítěte
- dojde k „provalení“ šikanování (učitel je svědkem fyzického útoku, oběť má viditelná zranění)
- oběť nebo její kamarád případ nahlásí učiteli
- šikana vyjde najevo při vyhodnocení depistážních dotazníků
- při nepřímých signálech, kdy žák vysílá skryté signály o pomoc (žák vchází do třídy s učitelem, postává osamoceně, nemá kamaráda, je smutný, ustrašený, má nadměrnou absenci, náhle se mu zhorší prospěch,…) nebo při známkách subtilního násilí a manipulace (žák je přehlížen, odmítán, dostává příkazy a snaží se jim vyhovět, ostatní mu ničí věci a je terčem různých žertů, třída se mu směje, nadává mu, ostatní do něj strkají, „dobrovolně“ jim dává svačinku)

Při hodnocení projevů vždy posuzujeme, zda jsou přítomny znaky šikanování: samoučelnost agrese a nepoměr sil.

Odhad závažnosti šikany

Než začneme vyšetřovat, musíme rozeznat, o jak složitý problém jde a zda se nejedná o nějakou neobvyklou formu šikany.

Počáteční stadium

Oběti otevřeně mluví o tom, co se jim stalo a kdo je šikanoval.

Svědkové vyjadřují nesouhlas (i před agresory) a bez většího strachu vypovídají, projevují soucit s obětmi

Agresori nejsou vnímáni jednoznačně pozitivně.

Skupina je málo soudržná, nespolečenská.

Pokročilé stadium

Oběť je ustrašená, nechce prozradit, kdo jí ublížil.

Svědkové odmítají vypovídat, někdy přiznávají, že to mají zakázané, násilí agresora popírají nebo ho bagatelizují. Oběť kritizují, říkají, že si to způsobila sama. Členové skupiny agresory brání, chválí je, hledají pro ně polehčující okolnosti. Ve skupině je těžká atmosféra strachu, napětí a nesvobody.

I.

Kroky při řešení počáteční šikany (stadium 1-3)

1) Rozhovor s informátory a oběťmi –vytvoření vnějšího obrazu šikanování

Měli bychom pečlivě zdokumentovat odpovědi na otázky:

Kdo je obětí, popřípadě kolik je obětí?

Kdo je agresor, popřípadě kolik je agresorů, kdo z nich je iniciátor, kdo aktivní účastník a kdo je obětí i agresorem?

Co, kdy, kde a jak dělali agresori konkrétním obětem?

K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?

Jak dlouho šikanování trvá?

V případě, že je informátorem rodič, nesmíme jeho výpověď zpochybňovat, ale věc neodkladně řešit. Domluvit se s rodiči na spolupráci, na způsobu ochrany dítěte a naznačit příští kroky.

V případě, že je informátorem sama oběť, je důležité, aby o tom nevěděli ostatní žáci a abychom ji ochránili před agresory.

2) Nalezení vhodných svědků

Vybereme žáky, kteří s obětí kamarádí nebo ji alespoň neodmítají, žáky, kteří jsou nezávislí na agresorech.

3) Individuální, případně konfrontační rozhovor se svědky – nikdy ne konfrontace agresorů a obětí!

Důležité je, abychom rozhovory organizovali tak, aby o nich druzí nevěděli.

4) Ochrana oběti

Po celou dobu vyšetřování je nutné ochránit oběť. Zvýšit dozor, zorganizovat bezpečné příchody a odchody dítěte, v nutném případě nechat dítě doma.

5) Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

Následuje až po shromáždění důkazů! Slouží k zastavení agrese.

Upozorníme je, že při jakémkoli náznaku šikanování bude jejich potrestání přísnější, případně bude nahlášeno policii. Naopak, pokud budou mít snahu napravit situaci, může to zmírnit kázeňská opatření.

6) Výchovná komise

Posloupnost vedení jednání:

- seznámení rodičů s problémem
- postupné vyjádření pedagogů
- vyjádření žáka
- vyjádření rodičů
- rozhovor komise za zavřenými dveřmi
- seznámení rodičů a žáka se závěry jednání

Výchovná opatření: napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, převedení do jiné třídy

Hodnocení sníženou známkou z chování

7) Rozhovor s rodiči oběti

Úkolem je informovat rodiče o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních

8) Práce s celou třídou

O způsobu potrestání agresorů informujeme celou třídu. Je třeba s touto třídou nadále pracovat, rozvíjet kamarádké a bezpečné vztahy. Můžeme se také obrátit na odborníky – Středisko výchovné péče, PPP,...

Rámcový třídní program pro řešení zárodečného stádia šikanování

Časovým prostorem třídního učitele pro uskutečňování programu jsou třídnické hodiny. Měly by mít odlišný charakter než vyučovací hodiny.

Prostorové uspořádání by mělo být kruhové, aby všichni členové na sebe viděli.

Obsah setkání by měl zahrnovat: zahájení, hry, téma dne a kolečko připomínek a dotazů.

Prvním úkolem setkání je postupné přijetí pravidel podporujících spolupráci a kamarádství. (včasný příchod, aktivní účast, otevřenost a upřímnost, pravdomluvnost, ukázněnost, závaznost rozhodnutí)

Dalším krokem je vytvoření specifických pravidel zaměřených na zabránění přímé i nepřímé šikaně s cílem: Šikanování nebude trpěno

Významným krokem je také vytvoření aktivní třídní rady

II.

Postup při pokročilé šikaně (stadium 4-5) a nestandardní šikaně

Počáteční kroky

Postup při pokročilé šikaně (stadium 4-5) a nestandardní šikaně

Počáteční kroky

- překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti
- zajistit dozor, aby se nemohli domlouvat na výpovědi
- rozdat žákům papíry, aby napsali, co viděli, zpočátku, kdyby se ptali, jim řekneme, že se nemají podepisovat, v případě, že svědectví napsali, jim řekneme, aby se podepsali
- domluva učitele, který odhalil šikanu, metodika prevence, výchovného poradce a případně dalších pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování (přerušit výuku, zajistit dohled ve třídě, zamezit komunikaci mezi dětmi)
- zabránit domluvě na křivé skupinové výpovědi – rozdělit agresory
- po výslechu se svědek nesmí vrátit do třídy
- pokračovat v podpoře a pomoci oběti: v případě vážnějšího zranění zajistíme lékařskou pomoc, co nejdříve informujeme rodiče, nemá-li oběť vážnější zranění, poskytneme jí podpůrnou péči (navodíme pocit ochrany a bezpečí, je-li to možné, klademe otázky ke zmapování vnějšího obrazu)
- kontaktovat rodiče agresorů
- je třeba se domluvit na verzi tiskové zprávy, aby celý sbor mluvil stejně
- ohlásit věc policii

Další kroky:

Výchovný poradce a metodik prevence začne s vyšetřováním šikanování podle kroků 1-8 při vyšetřování počáteční šikany.

Depistážní dotazníky

I.

Dotazník pro zachycení alarmujících signálů

(výpověď žáka o sobě)

- 1) Ublížoval ti někdo ze třídy?
- 2) Ublížoval ti někdo ze školy?
- 3) Stalo se ti to víckrát? Pokud ano, kolikrát?
- 4) Jak ti bylo ubližováno?
- 5) Kdy se to stalo?
- 6) Kde se to stalo?
- 7) Cítil(a) ses z toho nešťastný(á), vystrašený(á)?
- 8) Jsi chlapec, nebo dívka?
- 9) Ten, kdo ti ublížil, byl chlapec nebo dívka?
- 10) Řekl jsi o tom někomu? Pokud ano, komu?

(pohled žáka na druhé)

- 1) Kdo ubližuje ostatním
- 2) Kdo ponižuje a zastrašuje spolužáky?
- 3) Kdo používá násilí proti druhým?
- 4) Kdo zesměšňuje spolužáky?
- 5) Kdo nejvíc pošťuchuje?
- 6) Kdo se nejvíc pere?
- 7) Kdo se stává terčem různých vtípků a legrací?
- 8) Kdo má strach z nějakého spolužáka?
- 9) Kdo je ostatními přehlížen a odmítán?
- 10) Kdo je fyzicky napadán a neumí se bránit?

II.

Úvodem k dotazníku

Za šikanování se považuje to, když jeden nebo více žáků úmyslně, většinou opakovaně ubližuje druhým.

Znamená to, že ti někdo, komu se nemůžeš bránit, dělá, co je ti nepříjemné, co tě ponižuje, nebo tě prostě bolí – strká do tebe, nadává ti, schovává ti věci, bije tě. Ale může ti znepríjemňovat život i jinak, pomlouvá tě, intrikuje proti tobě, navádí spolužáky, aby s tebou nemluvili a nevšímali si tě.

Šikanování se děje skrytě a my se oněm můžeme dozvědět pozdě nebo vůbec. Proto potřebuje tvoji pomoc a prosíme tě, abys vyplnil(a) anonymně tento dotazník. Informace nám pomohou zabránit ubližování slabým a bezbranným a vytvořit bezpečnější prostředí pro všechny.

Datum
Pohlaví.....

Třída.....

Instrukce: Zakroužkuj pravdivou odpověď

1) Jsi rád v této třídě?

ano				ne
1	2	3	4	5

2) Máš ve třídě dobrého kamaráda?

ano	ne

3) Jaké bylo tvé poslední vysvědčení?

jedničky, dvojky	
několik trojek	
několik čtyřek	
jedna i více pětěk	

4) Jakou jsi měl(a) známku z chování ?

jedničku	
dvojku	
trojku	

5) Patříš ve vaší třídě do nějaké party?

ano	
ne	

6) Byl(a) jsi svědkem toho, že je ubližováno tvému spolužákovi jinými spolužáky ze školy?

ano	
ne	

7) Ublížoval nebo ubližuje někdo ze třídy tobě?

ano	
ne	

8) Jak ti ubližují?

(Stačí, když zaškrtněš, co se ti stalo, ale můžeš to napsat i vlastními slovy)

ignorují tě	
posměch	
pomluvy	
ponižování	
nadávký	
bití	
fackování	
kopání	
rány pěstí	

9) Zamysli se, jak často ti bylo ubližováno:

téměř každý den	
téměř každý týden	
asi jednou do měsíce	

10) Kde se to děje?

ve třídě	
na chodbě	
v šatně	
na WC	
v jídelně	
v družině	
cestou do školy	
v tělocvičně	
na hřišti	
pokud jinde – kde?	

11) Ten, kdo ti ubližuje, je chlapec nebo dívka?

chlapec	
dívka	

12) Kolik je těch, kteří ti ubližují?

chlapec	
dívka	
1	
2	
3	
více než 3	

13) Ublížíje ti někdo ze školy?

ano	
ne	

14) Jak ti ubližují?

(Stačí, když zaškrtněš, co se ti stalo, ale můžeš to napsat i vlastními slovy)

ignorují tě	
posměch	
pomluvy	
ponižování	
nadávky	
bití	
fackování	
kopání	
rány pěstí	
jiné	

15) Zamysli se, jak často ti bylo ubližováno:

téměř každý den	
téměř každý týden	
asi jednou do měsíce	

16) Kde se to děje?

ve třídě	
na chodbě	
v šatně	
na WC	
v jídelně	
v družině	
cestou do školy	
v tělocvičně	
na hřišti	
pokud jinde – kde?	

17) Ten, kdo ti ubližuje, je chlapec nebo dívka? Kolik jich je?

chlapec	
dívka	
1	
2	
3	
více než 3	

18) Řekl jsi o tom někomu?

ano	
ne	

19) Pomohl ti ten, komu jsi to řekl?

ano	
ne	

20) Byl potrestán ten, kdo ti ublížil?

ano	
ne	

21) Myslíš, že je to dobrý nápad požádat o pomoc učitele ?

ano	
ne	

22) Řekl jsi o tom, že ti někdo ubližuje, rodičům?

ano	
ne	

23) Kdo si myslíš, že by ti mohl nejvíc pomoci a jak?

--

24) Jsi sám, komu ve třídě nebo škole ubližují?

--

25) To, že ti ubližují není správné a jistě myslíš i na to, proč tohle trápení máš zrovna ty.
Řekli ti, proč ti ubližují?
Nebo co si myslíš, že je vede k tomu, aby ti ubližovali?

--

26) Zkusil ses bránit?

--

27) Jak si myslíš, že by měl být potrestán někdo, kdo ubližuje jinému?

--

28) Ubližuje ti někdo z jiné školy?

ano	
ne	
jak ti ubližují?	
kolik jich je?	
jak často se to děje?	

Režim proti šikanování

Třídní učitel během celého roku sleduje vztahy mezi dětmi ve třídě, jednou ročně provede šetření pomocí dotazníku.

Pedagogičtí pracovníci důsledně vykonávají dozor nad žáky o přestávkách ve škole a po ukončení vyučování v jídelně. Pro dojíždějící žáky je možné zajistit v době mezi dopoledním a odpoledním vyučováním dohled v učebně školy. Před vyučováním (před školou a v šatnách) dohlízejí na žáky správní zaměstnanci školy

Třídní učitelé oznámí žákům na koho se v případě nutnosti mohou obrátit – třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce. Od 1.3.2009 je zřízena e-mailová adresa metodika prevence: metodik.prevence@skolaklasterec.cz, která slouží žákům i rodičům k oznamování případů šikany a ke komunikaci s případnou obětí či oznamovatelem šikany.

Od ledna 2009 funguje linka proti šikaně ve školách pro veřejnost. Funguje od 8 do 18 hodin.

T.č.: 286 881 059

774 089 181

Ve školním řádu jsou jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.

Pro potrestání agresorů bude využito těchto opatření:

- Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele.
- Snížení známky z chování.
- Převedení do jiné třídy.

Seznámení rodičů s nekompromisním bojem školy proti šikaně

Rodiče budou seznámeni s touto problematikou prostřednictvím třídních schůzek, webových stránek školy a informativního letáku.

Přílohy

I.

Informační leták pro rodiče

Jak ochránit svoje dítě před šikanou?

Co je to šikanování?

Za šikanování se považuje, když jeden nebo více spolužáků úmyslně, většinou opakovaně ubližuje druhým.

V počátku se to děje nenápadně, prostřednictvím různých legrácek a „žertíků“ (strkání, nadávání, schovávání věcí,...) případně odmítáním, přehlížením, zesměšňováním a pomlouváním. Později se otravování života obětí stupňuje a zdokonaluje. Nastupuje fyzické násilí (bití, krádeže a poškozování věcí) nebo kruté psychické násilí, někdy oboje dohromady.

Následky šikanování

Šikanování je vážná věc a v řadě případů je trestným činem. Utrpení dětí je nepředstavitelné a jeho následky na těle i na duši mohou děti nést po celý svůj život.

Jak dítě zachránit?

Poskytněte dítěti maximální oporu, zorientujte se ve vnějším obraze šikanování (co, kdo, kdy, kde, jak?), v případě, že mu hrozí nebezpečí, nechejte ho doma.

Můžete navštívit rodinu agresora a pokusit se s nimi domluvit o nápravě situace.

Zajistěte ochranu dítěte na cestě do školy a domů.

Oba rodiče by měli navštívit ředitele a třídního učitele a informovat je o tom, co se od dítěte dozvěděli.

V případě, že jde o pokročilé stadium šikany, je nutné obrátit se na odborníky:

- v resortu školství – s pedagogicko-psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry,
- v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie,
- v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence

Při závažném šikanování lze také obrátit se na policii a podat trestní oznámení.

Informační leták pro žáky ZŠ

Nikdo nemá právo druhému ubližovat!

Spolužáci se k tobě chovají nepřátelsky, ubližují ti a ty nevíš, jak dál.

Víš o někom, kdo je šikanován, a je ti ho líto.

PŘEKONEJ STRACH A ZAJDI ZA UČITELEM, KTERÉMU DŮVĚŘUJEŠ (ŠKOLNÍM METODIKEM PREVENCE, ŠKOLNÍM PSYCHOLOGEM, VÝCHOVNÝM PORADCEM).

Co je to šikanování?

Za šikanování se považuje to, když jeden nebo více žáků úmyslně, většinou opakovaně ubližuje druhým. Znamená to, že ti někdo, komu se nemůžeš ubránit, dělá, co ti je nepříjemné, co tě ponižuje, nebo to prostě bolí. Strká do tebe, nadává ti, schovává ti věci. Ale může ti znepríjemňovat život i jinak. Pomlouvá tě, intrikuje proti tobě, navádí spolužáky, aby s tebou nemluvili a nešíkali si tě.

Později se otravování života stupňuje a zdokonaluje. Nastupuje fyzické násilí (bití, krádeže a poškozování věcí). Šikanování je vážná věc a v řadě případů bývá trestným činem.

Proč bývá člověk šikanován?

Není to proto, že by byl špatný, nebo proto, že by si to nějak zasloužil. Chyba není v něm, ale ve špatných vztazích mezi některými spolužáky. Převládá v nich bezohlednost a násilí.

Jak se můžeš bránit?

Když se ptali jednoho zoufalého žáka, proč o svém trápení neřekl rodičům, odpověděl: „Já nevím, když přijdu domů, tak se na to snažím nemyslet. A doufám, že už to bude lepší.“ Myslet si, že to bude lepší, je omyl. Nikomu nic neříct, je strkání hlavy do písku, které situaci jenom zhoršuje. Nevzdávej to a udělej následující:

- Obrat' se na učitele, kterému důvěřuješ. Může ti skutečně pomoci, bude ti věřit a neprozradí tě.
- Svěř se svým rodičům.
- V případě, že nenajdeš odvahu říct to ani svým rodičům, zavolej na pražskou Linku bezpečí, telefon 800 155 555 nebo 116 111. Bezplatně můžeš telefonovat z celé republiky. Nepotřebuješ k tomu peníze ani telefonní kartu. Tito lidé ti budou věřit, protože nejsi sám, komu se něco podobného děje

Použitá literatura

Kolář Michal, Bolest šikanování, Portál, s.r.o., Praha 2001

časopis „Prevence“, ročník 2, číslo 7, září 2005

Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: Mgr. Doris Homolková, Mgr. Iva Máchová
2. O kontrolách provádí písemné záznamy
3. Uložení směrnice v archivu školy se řídí spisovým řádem školy.
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. září 2010
5. Zrušuje se směrnice ze dne 1. března 2009
6. Zaměstnanci školy s tímto řádem byli seznámeni dne 31. srpna 2010

V Klášterci nad Ohří 31. srpna 2010

Mgr. Miroslav Andrlé
ředitel školy

